HARDANGER I ENDRING

INFORMASJONSMAGASIN FOR JONDAL, ODDA OG ULLENSVANG

Ny storkommune? Viktig val

HUGS FOLKERØYSTING 23. MAI

Ordførarane Roald Aga Haug (Ap), Solfrid Borge (Sp) og Jon Larsgard (Sp) frå Odda, Ullensvang og Jondal.

Silje-Margrete Fjærtoft, Aurora Oppedal Sandven, Mathilde Eide frå Jondal.

Vetle Grønsdal, Synne Mæland og Joakim Svenning frå Odda.

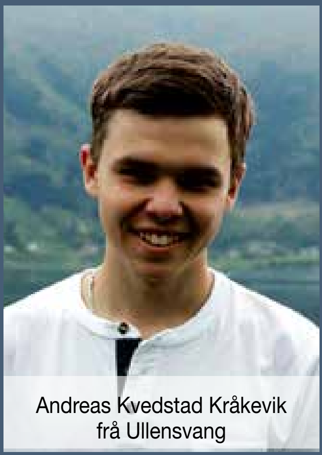

Andreas Kvedstad Kråkevik frå Ullensvang

KOMMUNEREFORMA

Kommunereforma vart varsla ved førre regjeringsskifte. Den har ikkje berre vore positivt motteke. På den andre sida er det klart at mange av dagens små kommunar er for små til å ha eit godt nok tenestetilbod, no og i framtida. Den auka bruken av interkommunale samarbeid kan og sjåast på som eit demokratisk problem. Då regjeringa la fram forslag til nytt inntektssystem for kommunane vart det tydeleg at mange kommunar vil få dårlegare økonomi av å stå åleine. Det nye inntektssystemet er til fordel for bykommunar over 30.000 innbyggjarar, samt små kommunar med lang reiseavstand til ein folke-konsentrasjon over 5.000 menneske.

Den siste perioden har det vore drøftingar i dei aller fleste norske kommunane om kva ein skal gjera. I Hardanger har det vore mange drøftingar og ein har kome fram til intensjonsavtaler. Meiningane er mange om kva ein bør gjere. No vert det folkeavrøysting 23.mai. Det skal gjennomførast mange folkemøter om saka.

Nytt røysteretten!
Dette informasjons magasinet er gjeve ut av kommunane, for å sikra at du som lesar kan få innsyn i saka. Ikkje minst er det målet at denne publikasjonen vil få deg ut av stolen for å røysta 23.mai. Alle som fyller 16 år i år kan røysta. Folkeavrøystinga er rådgjevande. Til sjuande og sist er det kommunestyret og heradsstyret som må fatta vedtak. Jo større oppslutnad ved valet, jo betre grunnlag får dine lokale politikarar til å fatta eit vedtak.

Grunna plassomsyn er det ikkje mogeleg å kome med all relevant informasjon i dette magasinet. Vi vonar at magasinet kan vere til inspirasjon for deg, til å lesa meir om kommunereforma, dei ulike intensjonsavtalane, delta på folkemøte og drøfta saka med familie og vener.

Då er det berre å seia: Godt val!

MEIR INFORMASJON

Du finn meir informasjon om kommunereforma på herada og kommunanes heimesider. Her ligg alle relevante dokument om saka. Ta deg spesielt tid til å setja deg inn i dei ulike intensjonsavtalane.

Du finn heimesidene her:
Ullensvang.herad.no
Granvin.kommune.no
Ulvik.kommune.no
Eidfjord.kommune.no
Odda.kommune.no
Jondal.kommune.no
Kvam.kommune.no
Voss.kommune.no

Sponheim med tru på større kommunar i Hardanger

Fylkesmann Lars Sponheim var svært direkte då han møtte alle formannskapa frå dei sju Hardanger-kommunane på Hardingtinget i Norheimsund i februar. Han var tydeleg på at han helst såg at det vert skipa ein eller fleire nye kommunar i Hardanger.

Sponheim spådde ei økonomisk krasjlanding for Noreg i løpet av kort tid, dersom ein ikkje omstiller seg. Han sa at Noreg står føre store omstillingsprosessar på bakgrunn av nedkjølinga av olje-og gassøkonomien, eldrebølgja og aukande arbeidsløyse som eit bakteppe.

Noreg har ikkje råd til mange kommunar
-Vi har ikkje råd til å ha så mange fylkesmenn som meg i framtida! Vi har ikkje råd til å ha så mange kommunar og fylke i framtida heller, dersom vi skal ta vare på det beste av det vi har i Noreg. Vi er berre fem millionar nordmenn i dette landet, men vi har organisert oss som om vi er 50 millionar, sa ein engasjert Fylkesmann til dei frammøtte frå Hardanger-kommunane.

Absolutt frist 1. juli
Han streka under at den absolutte fristen for å fatta eit vedtak om samanslåing er sett til 1. juli 2016. Dei som etter denne datoen framleis er såkalla friviljug åleine som liten kommune, misser då inntekts-amnestiet på 15 pluss 5 år og vert ein del av det ordinære inntektssystemet for kommunane som Stortinget vedtek primo juni 2016 med verknad frå 2017. Dei som derimot har eit vedtak på å slå seg saman med minst ein annan kommune, vert sikra kommuneinntekter som no i 15 år pluss ein nedtrappingsperiode på 5 år.

Økonomisk gulrot og pisk
Dei som ikkje har fatta samanslåingsvedtak innan fristen, misser denne økonomiske gulrota. Det vert nytta både økonomisk gulrot og pisk i arbeidet med kommunereforma: Sidan kommunane sitt inntektssystem ikkje er vedteken enno, så er det vanskeleg å seia kor mykje friviljuge, små kommunar som forts-att vil halda fram åleine, kan tapa i inntekter. I verste fall kan det vera snakk om svære beløp, sidan både det å vera ein liten kommune ikkje lenger vert kompensert .Vidare vert det endringar i ordningar som basistilskotet til alle kommunar, som no gjev 13,2 millionar kroner årleg anten ein heiter Granvin eller Oslo. Truleg vert dette jamna mykje meir ut, slik at dei kommunar med lite folketal får mindre av basistilskotet og dei med større innbyggartal får relativt meir. Det vert og gjeve reformstønad på fem millionar kroner dersom to kommunar slår seg saman – med opptrapping. til 20 mill dersom det til dømes som Hardanger er mindre enn 30.000 innbyggjarar. I tillegg vil samanslegne kommunar få dekka eingongskostnader frå 20 mill og oppover avhengig av antal kommunar og folketal – til dømes 40 mill for 4 kommunar med mindre enn 20.000 innbyggjarar.

Eingangskostnader
Kommunar som slår seg saman får dekka eingongskostnadar etter ein standardisert modell. Basert på utbetalingane i dei siste samanslåingsprosessane er 20 mill. kroner sett som eit grunnbeløp per samanslåing, og vert differensiert etter antal kommunar og antal innbyggjarar i samanslåinga. Beløpet vert utbetalt når nasjonale vedtak om samanslåing er gjort.

ANSVARLEG UTGJEVAR: Ordførarane i kommunane
MAGASINET ER LAGA AV: Lekve Kommunikasjon og RAM Reklame as.
Tekst og foto; Jørn Lekve. Grafisk produksjon Sigrun A. Strømberg.
TRYKK: HBO AS Haugesund
OPPLAG: Alle husstandar i kommunane

AVTALEN MELLOM
Jondal, Odda og Ullensvang

Heile intensjonsavtalen finn du på Jondal, Odda og Ullensvang kommune/herad sine heimesider.

Intensjonsavtalen mellom dei tre kommunane og herad slår fast at namnet på den nye kommunen vert Ullensvang kommune, og ikkje herad.

Administrasjonssenteret vert i Odda, men både heradshuset i Kinsarvik og kommunehuset i Jondal skal nyttast til kommunal tenesteyting. Prinsippet ved avtalen mellom Jondal, Odda og Ullensvang er det same som med avtalen Jondal har med Kvam. Prosessen skal vere prega av likeverd, rausheit og forståing for kvarandre sin ståstad.

Inga oppseiingar
Tilsette i kommunane skal ikkje bli sagt opp som følgje av prosessen Eventuelle overtallige skal få tilbod om nye oppgåver i den nye kommunen. Den nye kommunen skal vere ein attraktiv og utviklande arbeidsplass.
Kommunestyret i den nye kommunen skal ha 33 representantar, med eit formannskap på ni medlemer. Kommunevåpenet skal ta utgangspunkt i Ullensvang herad sitt kommunevåpen, og målføret til den nye kommunen vert nynorsk.

Skuler og barnehagar som no
Administrasjon for tekniske tenester, landbruk, og skogbruk skal vere lokalisert i Ullensvang. Felles plankontor skal vera lokalisert i Jondal. Næring og samfunnsutvikling skal vere samlokalisert i Odda, der og kommuneadministrasjon skal vera. Brann og redning skal vere lokalisert i Odda med desentralisert brannstasjonar i Jondal, Ullensvang aust og vest, og Røldal. Skule og barnehagetilbodet skal ikkje endrast som følgje av ein kommunesamanslåing.
Dette inneber at det fortsatt skal vere 1–10. skule i Jondal.

Helse og omsorg
Odda vert utgangspunktet for eit felles administrativt helse-og omsorgssenter for den nye kommunen som skal innehalda legevakt, legevaktsentral, ØH senger, helsestasjon, fysioterapi, psykolog og jordmor. Pleie-og omsorgstenesta skal vera desentralisert med sjukeheimar i Kinsarvik, Jondal, Utne, Odda og Røldal. Sjukeheimen i Kinsarvik og Jondal skal i framtida ha funksjon som eit helse-og omsorgssenter med omsorgstenester, legeteneste, fysioterapi, helsestasjon, med meir.

-Ullensvang må gå samla mot syd

Fruktdyrkar og biolog Kjetil Lerfall som driv Torsteinstunet fruktgard på Alvsåker i Ullensvang meiner at heradet må gå samla inn i ein ny kommune.

-Det vil vere svært uheldig for oss om heradet skulle bli delt. For fruktnæringa si del er det viktig at vi fortsatt er ein stor slagkraftig fruktkommune. Eg er ikkje i tvil om at den beste løysinga for Ullensvang er å gå samla mot syd. Vi passar godt saman med Odda og Jondal. Ein ny kommune av desse tre vert ein mykje meir slagkraftig kommune, der vi får eit sterkt Indre Hardanger. Vi utfyller kvarandre bra. Avstanden inn til administrasjonssentre vil også bli grei frå alle deler av ein ny kommune i Sør.

For fruktnæringa si del vil vi fortsatt være den største fruktkommunen i landet.
No voner eg at folk i Ullensvang set seg inn i kommunereforma og at dei røyster 23.mai, seier Kjetil Lerfall.

-Vi passar best saman med Odda

-Eg er ikkje noko politisk aktiv, men personleg meiner eg at Jondal passar best saman med Odda. Difor går eg for det alternativet, seier dagleg leiar for Jondal Bygg AS, betre kjent som Byggern, Marianne Eide.

Ho seier at Kvam tidlegare nok var nærare for Jondal, men etter at kommunikasjonane har vorte endra, så opplever ho at Odda no er mykje nærare.
-Det er kortare veg til Odda. Eg meiner at dersom det vert samanslåing så er det mest tenleg for oss i Jondal å venda oss mot Odda når vi skal oppsøke kommunale tenester. Vi i Byggern har og eit større kundegrunnlag mot Odda enn mot Kvam, så det og tel med i mi vurdering, seier Marianne Eide.

Dei tre engasjerte ungdomsrådsrepresentantane frå Odda er heilt samstemde i at dei klart er for ein ny kommune, tufta på samanslåing av Ullensvang, Odda og Jondal. -Desse tre kommunane høyrer naturleg saman. Vi kan ikkje sjå nokre argument mot ein slik ny eining, seier Synne Mæland (16), Vetle Grønsdal (17) og Joakim Svenning (21).

Odda-ungdomen er for samanslåing

Dei tre har satt seg godt inn i intensjonsavtalen mellom Odda, Ullensvang og Jondal. Dei meiner at det er eit godt dokument, for alle partar.

Bra at 16-åringar får røyste

-Vi har og vore på informasjonsmøte og ikkje minst så hadde vi eit langt og svært godt møte med ordføraren i Odda, som svarte på alle spørsmåla vi hadde. Vi er spesielt glade for vedtaket om at alle 16-åringane får si kva dei meiner i folkeavrøystinga. Det var eit godt vedtak, det er jo dei unge som er framtida for den nye kommunen, seier Synne Mæland.

Ho er busett på Skare, går på Odda Ungdomsskule og arbeider deltid på Grillen i Odda, nå ho ikkje syng på fritida. Vetle Grønsdal går på Odda Vidaregåande skule. Han og er frå Skare og spelar hardingfele aktivt. Difor meiner han at kommunevåpenet burde vore inspirert av Granvin sitt våpen, ei hardingfele.

Nytt namn; Indre Hardanger kommune

-Ei hardingfele hadde passa betre. Vidare meiner eg at det er feil at den nye kommunen skal heita Ullensvang. Det er ikkje noko i vegen med det namnet, det er fint det, men dersom det no vert skapt ein ny kommune, så meiner eg at ein også burde ha kome opp med eitt heilt nytt namn, seier Vetle.

-Kva med Indre Hardanger kommune, skyt Joakim inn og får raskt støtte frå Synne.

-Ja skriv det! Det må vere betre, oppmodar dei tre.

Dei er raske med å leggje til at dei og godt kan leva med Ullensvang som nytt kommunenamn:

-Namnet er ikkje det viktigaste her. Odda kjem fortsatt til å vera Odda, uansett kva kommunen heitar. Det viktigaste er at vi kan få en større og meir robust kommune, seier dei, nesten som i kor.

> *Supert at 16-åringar får røyste*
>
> *Vil ha heilt nytt namn på kommunen: Indre Hardanger kommune*
>
> *Vil helst ha heile Hardanger saman*

Heile Hardanger hadde vore beste løysinga

Synne Mæland, Vetle Grønsdal og Joakim Svenning sit alle i styret for Odda Ungdomsråd. Synne er dessutan nestleiar. Ingen av dei er partipolitisk aktive, men dei er oppteken av samfunnsutviklinga og meiner at den beste løysinga for Odda vil vera å gå inn i ein større kommune, tufta på to grannar som står oddingane nært.

-Jondal har kome mykje nærare dei seinare åra. Og mange ungdommar frå Ullensvang er jo her dagleg, på skule, på jobb, og mange er her om kveldane og helgane og. Så eg kan ikkje sjå kvifor Ullensvang skulle venda seg nordover, når det er her dei høyrer heime, understrekar Synne Mæland, og får raskt støtte frå dei to andre. Undervegs i samtalen kjem det fram at dei likevel meiner at ein ny storkommune i Indre Hardanger, etter deira meining, berre er nest beste løysinga.

-Vi meiner det er leitt at ikkje alle dei sju kommunane i Hardanger klarte å gå saman til ein. Det trur vi hadde vore det beste løysinga på lang sikt, seier dei tre.

Topp å vera ungdom i Odda

Dei er nøgde med situasjonen i dag, og er tydelege på at det er svært bra å vera ungdom i Odda, slik kommunen er no.

-Her er det heilt topp! Men dersom vi vert større, så trur eg at kan verta endå betre. Då kan aktivitetstilbodet aukast, vi kjem tettare på kvarandre og vi meiner at ungdommen i Jondal, Ullensvang og Odda naturleg høyrer saman, seier Joakim, noko Synne og Vetle raskt sluttar seg til.

Dei tre er soleis ikkje i tvil om kva dei vil røyste måndag 23. mai: Ja til ein samanslåing med Jondal og Ullensvang.

Dei har sett seg godt inn i kommunereforma. Dei er nøgde med informasjonen frå kommunen, men har ulikt syn på kva vegval Jondal må ta.
Aurora Oppedal Sandven (16), Mathilde Eide (16) og Silje-Margrethe Fjærtoft (18) representerer i så måte dei ulike alternativa folk får ved røystinga 23. mai. Silje-Margrethe vil røyste på 0-alternativet som er at Jondal held fram som no. Aurora kjem til å røyste for samanslåing med Odda og Ullensvang, medan Mathilde ikkje har teke endeleg standpunkt endå, men er uansett for samanslåing.

Jondal-ungdomen med ulike vegval

-Eg meiner at det inneber for stor økonomisk risiko for Jondal å halde fram som no. Vi er ein svært liten kommune og kan tape mykje inntekter dersom vi framleis vert ein sjølvforskyldt, liten kommune. Då kan vi og bli diktert inn i ein ny kommune i framtida. Difor trur eg det er betre å velja sjølve. Eg har ikkje teke noko avgjerd endå, men heller vel mest mot Odda og Ullensvang, sjølv om eg og ser mykje positivt i Kvam-alternativet, seier Mathilde Eide.

Set pris på Jondal

Til liks med Aurora Oppedal Sandven går hu på skulen i Jondal. Aurora bur i sentrum, medan Mathilde bur i Sætveithagen. Silje-Margrethe Fjærtoft som er to år eldre, går siste året på gymnaset i Øystese. Hu bur i Krossdalen og arbeider deltid i Spar-butikken. Alle tre likar seg svært godt i Jondal og ønskjer at kommunen skal vere ein god plass å bu og arbeida i, også i åra som kjem. I så måte er dei alle gode ambassadørar for bygda.

-Viktig å røyste!

Dei tre er alle medlemmar i Jondal Ungdomsråd, der Silje-Margrethe er leiar. Dei er glade for at alle 16-åringane får røyste.

- Kommunereforma er ein svært viktig sak for Jondal. Derfor er det så bra at røystealderen er sett ned og at det er gjeve så mykje god informasjon om dei ulike alternativa. Det er lett å orientere seg på kommunens heimesider. Der har dei gjort ein god jobb. Ein finn svar på det meste ved å lesa seg opp på dokumenta som ligg der.

Alle bør setja seg inn i kommunereforma og ikkje minst må alle hugse å røyste den 23.mai, seier Silje-Margrethe Fjærtoft engasjert. Ho får full støtte av Mathilde og Aurora i det.

Redd for sentralisering

Men Silje-Margrethe skil seg frå dei to andre i synet på Jondals vegval. Medan både Aurora og Mathilde meiner at Jondal ikkje har råd til å stå åleine, meiner ho det motsette. Medan Aurora og Mathilde endå ikkje har engasjert seg politisk, så har Silje-Margrethe meldt seg inn i Senterpartiet.

-Eg vil røyste for 0-alternativet. Vi har det svært godt i Jondal i dag. Sjølv om eg kan sjå nokre gode sider ved samanslåing, så trur eg at det kan føre til ein sentralisering, der vi gradvis misser mykje av det gode tenestetilbodet vi har i dag. Vi kan til dømes misse barnehage og skule. Korleis vil det då gå med Jondal? spør ho.

Odda og Ullensvang eit smart val

Aurora derimot meiner at Jondal må gå saman med andre og at ein sit att med meir pengar dersom ein vel alternativet mot syd.

Det einaste Aurora ikkje likar med alternativet mot Odda og Ullensvang er det nye kommunenamnet. Ullensvang? -Nei, med ein ny kommune burde ein funne på eit nytt namn og. Kva med Folgefonna kommune? Det må då vere mykje betre, seier Aurora Oppedal Sandven.

-Eg meiner at Odda og Ullensvang er eit smart val. Då må dei frå Ullensvang og Odda dra gjennom Jondal når dei er på veg til Bergen. Det trur eg er betre enn å velja Kvam-alternativet. Då vert vi i utkanten, seier Mathilde.

Jondal-ordføraren Jon Larsgard (Sp)

-Vi kan stå åleine. Det er beste garantien for nært og godt tenestetilbod

-Eg meiner at det for Jondal sin del er eit svært realistisk alternativ å halde fram som eigen kommune. Eg kan ikkje sjå at økonomien åleine kan vera noko argument for samanslåing. Faktisk kjem vi økonomisk like godt elle betre ut åleine, enn dersom vi går saman med nabokommunar, anten det no vert til vest mot Kvam eller til aust mot Odda og Ullensvang. Når det er sagt, så vil eg og streka under at begge intensjonsavtalene er gode og bygd på ein desentralisert struktur. Eg vil høyre på kva jondølingane meiner. Dersom det vert eit klart svar i folkeavrøystinga 23.mai, så vil eg sjølvsagt respektera denne, seier Jon Larsgard.

Han er tydeleg på at det ikkje er slik at alle små kommunar må slå seg saman, slik han meiner det ofte vert framstilt i media. Kommunalministeren opnar og for at «ufriviljuge» små kommunar, med ein viss avstand til større befolkningssenter slik Jondal har, og skal kunne stå åleine i framtida.
-I tillegg til dei to alternativa for samanslåing, er det og eit 0-alternativ, det vil seie halda fram som før, åleine. Det er desse tre vala ein lyt gjera seg opp meining om: Anten fortsatt stå åleine, eller gå saman med Kvam, eller saman med Odda og Ullensvang. Så langt så meiner eg personleg at det beste alternativet er å halda fram som før.

Gardbrukar med tru på eit desentralisert Noreg
Jon Larsgard er fødd i bygda Hovet i Hol kommune, øvst i Hallingdal. Han er utdanna på dåverande Landbrukshøgskulen på Ås, han arbeidde på Tine i Bergen frå 1983 til 1988, då kan kom til Jondal og overtok garden Torsnes, etter onkelen sin. Garden har kapasitet for vel 30 mjølkekyr, som Larsgard i dag driv i samdrift med ein nabo. Vi treff han ein solrik dag i vakre Jondal og han viser tydeleg stolt rundt i sentrum og peikar ut dei sentrale institusjonane som er så viktige i eit lokalt tenestetilbod. Sjølv om intensjonsavtalane både mot Kvam og mot Odda og Ullensvang er desentraliserte i sin struktur, så er han redd for at dei og kan innebera sentralisering på sikt, ikkje minst når perioden med inndelingstilskot er over. Som Senterparti-mann er han oppteken av at heile Noreg vert teken i bruk. Han er kritisk til prosessen rundt kommunereforma. Ønskjet om ei reform er ikkje godt nok forankra blant folk, og tidspresset og ikkje minst dei mange uavklarde spørsmåla kring inntektssystemet og framtidige oppgåver for kommunane, skapar stor uvisse om reformen svarar på dei utfordringane kommunane står ovafor.

Ser og gode ting ved samanslåing
-Det kjem difor kanskje ikkje overraskande at eg meiner vi i Jondal fint kan klare å fortsette som eigen kommune, seier ordføraren som er inne i sin tredje kommunestyre periode. Han har vore ordførar sidan 2009.
Jon Larsgard påpeikar at han ikkje prinsipielt er mot større kommunar og samanslåingar. Han meiner at det i enkelte høve kan vere fornuftig med større einingar, men at dette ikkje treng vere beste løysinga for alle. For Jondal sin del, med lang reiseavstand til neste store befolkningskonsentrasjon over 5000 menneske, vil faktisk det nye inntektssystemet for kommunane slå positivt ut. Dersom det nye systemet vert vedteke som det er foreslått, vil Jondal få like mykje eller litt meir frå staten som eigen kommune, samanlikna med å slå seg saman.
-Men økonomien er no ein ting. Eg kan sjå at det er andre argument som talar for samanslåing. Det er klart at små kommunar er sårbare. Ved å gå inn i større einingar kan det verta større og sterkare fagmiljø. Det er med på auka kompetansen. Det er slik eg ser det, beste argumentet for samanslåing av små kommunar.

Lokal styring og kontroll
Likevel meiner Jon Larsgard at Jondal vil klara seg godt som no, også i framtida:
-Eg meiner at å ha lokal styring er beste garantien for at vi her i Jondal kan oppretthalda eit godt tenestetilbod til innbyggjarane ved å ha nære og gode tenester. Då oppretthelд vi og kompetansearbeidsplassar lokalt, som grunnlag for å kunne verta fleire. Som eigen kommune vil vi ha betre kontroll over utviklinga.
I ein større eining med færre folkevalde og færre til å tala vår sak, er det ikkje like sjølvsagt at fokuset på å utvikla Jondal, eller distrikta for den saks skuld, vil vera like sterkt.
Småkommunar har kort veg frå idé til handling, og kan gjennom det vera mindre byråkratiske. Det er heller ingen fagleg dokumentasjon på at storleiken avgjer kvaliteten på tenestene.

Stort lokalt engasjement
Det gleder Jon Larsgard at det har vore så stort lokalt engasjement rundt arbeidet med kommunereforma i Jondal.
-Det syner at folk flest er oppteken av samfunnsutviklinga. Vi har gjort jobben vår med å ta «nabopraten». Først med ei administrativ utgreiing, og sidan med å forhandla fram intensjonsavtaler. Eg vonar at folk set seg inn i desse. Alle kan finna desse på heimesidene våre. Kommunestyret har samrøystes vedtatt begge intensjonsavtalane. Det inneber at vi ser på dei som gode nok til å leggja dei fram for ei folkeavrøysting. Kva som er den beste avtalen er det neppe noko fasitsvar på. I tillegg til dei fakta og intensjonar som er nedfelt i utgreiingar og avtaler, vil det vera mange andre faktorar som bestemmer kva standpunkt ein endar på. Identitet, kultur, strategisk plassering, fjordkryssing kan vera døme på kva mange vil vektleggja i vurderingane sine.

-Vi skal og ha folkemøter, eit for ungdom 7.mai og eit ope for alle 12.mai. Eg er sikker på at folk vil setja seg godt inn i svaralternativa og gjera seg opp si eiga meining før folkeavrøystinga den 23. mai. Her håpar og trur eg det vert høg deltaking. Deretter vert det spanande om resultatet gir eit klart svar. Dersom røystinga viser eit tydeleg svar på eit av dei tre alternativa, vil eg sjølvsagt retta meg etter det. Dersom røystinga derimot ikkje gjev eit klart svar, så må kommunestyret gjere jobben med å ta dei endeleg vurderingane. Innan fristen går ut 1. juli, skal vi uansett ha kome fram til eit vedtak, anten det no blir det eine, det andre eller det tredje alternativet, seier Jon Larsgard.

Om intensjonsavtalane
Han meiner at dei to intensjonsavtalane er nokså like, men at avtalen mot Odda og Ullensvang alternativet er mindre konkret om næringsfond. I avtalen med Kvam er dette med. Både Jondal og Kvam har eigne næringsfond basert på årlege konsesjonsavgifter. I avtalen med Kvam heiter det at dette skal slåast saman, men tre fjerdedelar av den årlege konsesjonsavgifta som elles ville blitt tildelt gamle Jondal kommune, skal øyremerkast tiltak i noverande Jondal i ein periode på 15 år. Vidare er det i avtalen med Kvam regulert inn at grendeutvalet, som det lågaste demokratiske organ i kommunen, skal utvidast til å gjelda heile den nye kommunen. Dette er ikkje med i avtalen med Odda og Ullensvang.

Odda og Ullensvang alternativet er noko meir konkret på kva for kompetansearbeidsplassar som kan flyttast til Jondal, der det spesielt vert peika på eit felles plankontor lokalisert hit. Det vert vidare vist til kva andre støttefunksjonar som og skal vurderast nærare som IKT, økonomi og post/arkiv. Dette alternativet byggjer på å utnytta dei fordelane ein har fått av å vera knytt nærare saman gjennom ved realiseringa av Jondalstunnel og Folgefonntunnel.

– Jondal kan miste mykje ved gå saman med andre

Fruktdyrkaren Sveinung Selsvik frå Selsvik gard mellom Jondal sentrum og Herand er sterkt imot at Jondal skal gå saman med ein eller fleire kommunar. Dersom det skjer frykter han for både reduksjon av arbeidsplassar og ungdommens framtid.

-Vi lever og bur i ein kjempegod kommune i dag. Vi har rimeleg god økonomi, og eg skjønar at det er difor både Odda og Kvam kunne tenkt seg oss. Men vi treng slett ikkje gå saman med andre. Eg trur rett og slett at vi ikkje får det betre ved å bli større. I staden er eg redd for at vi kjem til å mista mykje, seier Selsvik.

- Det verkar som om mange trur at små kommunar må slå seg saman med andre. Eg er ikkje med på det. Kva vil då til dømes skje med arbeidsplassane i kommunen? Dei vil jo få tilbod om jobb andre stader, men etter kvart vil dei og forsvinna frå Jondal. I dag har vi ein god, nær og kompetent kommuneadministrasjon som gjer alt dei kan for at vi skal ha det godt her i Jondal. Vi kjem til å mista mykje meir ved å gå saman med andre, enn det vi eventuelt kan vinna. Difor kjem eg til å seia eit klart nei til samanslåing, og eit like klart ja til å halda fram som no; Jondal som eigen kommune, seier ein engasjert Sveinung Selsvik.

-Fordelar med både sør og nord for Ullensvang

-Eg har førebels ikkje teke stilling til kva alternativ eg kjem til å røyste på. Eg ser fordelar for Ullensvang både ved å slå seg saman med Jondal og Odda, samt at Nord-alternativet med Ulvik, Eidfjord og Granvin, og har mange gode ting, seier Andreas Kvestad Kråkevik.

Han er busett på Kråkevik, midt mellom Nå og Aga i Ullensvang. 19-åringen er russ og kan sjåast på vegane i russebilen Van Force One. Hans planar for komande året er folkehøgskule eller arbeid, før han vil søkje om opptak på befalsskulen. Han er medlem av Ullensvang ungdomsråd og veit at meiningane om kommunereforma der er delte.

-Alle må røyste!
-Eg er ikkje så oppteken av kor kommunegrensene går, sånn i det daglege. Det viktigaste er at vi har gode tilbod. Men eg skjønar at Ullensvang ikkje kan halda fram åleine, dersom mange andre går saman. Uansett skal eg gjere meg opp ei meining for eg røyster. Det meiner eg at alle som kan må gjera, seier Andreas Kvestad Kråkevik, som nett no ser mest mot sør.

ODDA-ORDFØRAREN ROALD AGA HAUG (AP):

Hardangerkommunane Jondal, Odda og Ullensvang skal bygga ein ny kommune for å styrka regionen, lokalsamfunna og næringslivet.

-Mitt klare råd til folk i Odda er at går til valurnene 23. mai og røyster for ein samanslåing med Ullensvang og Jondal. Dei tre kommunane utfyller kvarandre godt og dei passer svært godt saman. Det vil etter mitt skjøn vere klokt for kommuane å gå inn i ei ny litt større eining. Eg har sterk tru på at resultatet av ei slik nyvinning styrker og gjer ei meir positiv utvikling i heile den nye kommunen, seier Odda-ordføraren Roald Aga Haug.

Han meiner at ein ny kommune av dei tre kan innebera ei motkraft til sentraliseringstendensane.
-Reiseavstandane i den nye kommunen vert passelege. Ullensvang har to fjordsider som begge ender i Odda. Og Jondal er kome mykje nærare til Odda. Vi vert Noregs største fruktkommune, vi har merkevaren og turistmålet Folgefonna saman. Vi har unike naturområde med eit stort unytta potensial innan reiselivsutvikling. Det vert ein god landbrukskommune. Samt ein sterk næringsvenleg kommune med mange bedrifter som har utviklingspotensial. Sjå berre på Tizir og Boliden sine miljøvenlege utvidingsprosjekt. Vi har og mange små og mellomstore bedrifter med høg kompetanse på sine felt. Ærleg talt, så kan eg ikkje sjå anna at det beste for både Odda, Jondal og Ullensvang, vil vere å gå saman. Då kan vi byggja noko nytt til beste for folk flest, seier ein entusiastisk Odda-ordførar.

Ikkje vore i tvil
Roald Aga Haug er fødd i Odda og vaksen opp på Aga. Han bur no på Eidesmoen i Odda. Han vart vald inn i kommunestyret første gong i 2003. Ved valet i fjor haust vart han ordførar. Han er utdanna sosionom og familieterapeut, med arbeidsrøynsle frå både barnevern,familievernkontor og NAV. Roald Aga Haug seier at han heile tida dei har arbeidd med kommunereforma, ikkje har vore i tvil. Det beste for Odda vert å gå saman med grannekommunane, sjølv om ein mister kommunenamnet Odda.
- Sjølv om det ligg i intensjonsavtalen at den nye kommunen skal heite Ullensvang, så vil jo Odda, Røldal, Skare, Tyssedal og andre grender i alle dagens kommunar halda fram med sin identitet.

Heile Ullensvang, Odda og Jondal er det rette.
Vi må bygga opp rundt ei naturleg eining med desentraliserte tenester nær innbyggarane. Avstandane er slik at det er kort nok mellom dagens kommunesenter og kommunedelsenter til godt samkvem internt. Samtidig er avstanden frå Odda til Kinsarvik, Jondal, Røldal og Utne stor nok til at stadene og andre grender må ha gode tenester nær der folk bur. Dersom desse tre kommunane hamnar i ulike kommunar i framtida vil regionen og lokalsamfunna bli svekt samla sett. Bu og arbeidsmarknad er meir og meir felles. I lag kan vi utvikla buområde og næringsareal i ulike delar av den nye kommunen på ein samordna og god måte. Det kan bli ein sterk kommune
Han er fullt klar over at både Jondal og Ullensvang også har inngått intensjonsavtaler med andre grannekommunar. Jondal har ein med Kvam, som og Granvin kan slutta seg til. Ullensvang har ein ein med Eidfjord, Ulvik og Granvin.

Eg vonar sterk støtte til sør-alternativet. Odda, Jondal og Ullensvang høyrer og høver svært godt saman. I fellesskap kan vi skapa ein ny større kommune. Vi vert mindre sårbare og slagkraftige. Vi får meir og betre kompetanse. Samt større fagmiljø. Slik kan vi sikra innbyggarane gode tenester med høg kvalitet. Alt dette meiner eg taler for ein ny kommune beståande av oss tre, seier Roald Aga Haug.

-Har du så ingen skepsis mot samanslåing?
Eg tykkjer einінга er naturleg no som før. Det er forhandla fram til ei god løysing for alle parter. Difor vonar eg vi sjølve kan velga det rette. Eg voner på høg valdeltaking den 23.mai, og at alle les intensjonsavtalen, seier Roald Aga Haug.

- Sterkare fagmiljø med samanslåing

Eg er positiv til kommunesamanslåing, både som privatperson og som Helse og sosialsjef i Odda, seier Anne Lise Naasen.

Ho seier at dette synet botnar i hovudsak på at Hardangerkommunane er små, med nokre av dei same utfordringane på kvar sin kant, og då meiner ho at kommunane vil vere sterkare saman.

- Vi vil lettare kunne bygge gode og sterke fagmiljø, ergo vil vi også lettare tiltrekkje oss naudsynt fagkompetanse. Dette ikkje berre innanfor helse og omsorg, men og innan andre fagområder. I høve til helse og sosialområdet vil det også være lettare å styrke fagkompetansen når vi står samla i ein ny kommune. Ein vil då kunne omfordela og utnytte ressursane slik at innbyggjarane får eit breidare og betre tenestetilbod.
I tillegg vil ein sikre at innbyggjarane i indre Hardanger får et likt tenestetilbod, uavhengig av om en bor i Jondal, Ullensvang eller Odda, seier Anne Lise Naasen.

-Ser mot Odda for å sikre Jondals framtid

Gardbrukar og gruppeleiar for Ap i Jondal kommunestyre, Olav-Magnus Hammer ser mot Odda når han skal ta eit val.Han ser konklusjonen også gjennom næringsutvikling når han til dagen jobbar som elektrikar.

-Gjennom generasjoner har vi bygget mye å vere stolt av her i Jondal. Eg er redd for at vi ikkje kan opprethalde vårt gode tenestetilbod i kommunen dersom vi vert ståande åleine. Eg trur på dei som seier at AS Noreg får dårlegare økonomi i åra som kjem. Eg trur og at eit 0-alternativ vil slite når andre faktorar enn nytt inntektsystem gjer seg gjeldande. For å sikre vår framtid har difor vi i partiet konkludert med at den beste løysinga for Jondal er å gå saman med Odda og Ullensvang, seier Olav-Magnus Hammer.

Betre lokaldemokrati
Han har delteke i forhandlingane med både Kvam og Odda/Ullensvang. Han meiner at det er forhandla fram gode intensjonsavtaler. Han er likevel ikkje i tvil om kva retning han meiner Jondal bør ta knytt til kommunereforma.
-Vi er ein liten og dermed sårbar kommune i dag. I tillegg er det tette band i kommunen, noko som kan vere ei utfordring. Vi har mange interkommunale løysingar , i tillegg til mange avtala innan helse som gjer at større kommunar tek ansvaret på vegne av oss mindre. Desse førar og til at vi misser politisk kontroll. Difor trur eg på større fagmiljø, opnare miljø og avstand mellom brukar og ytar. Det vil vere bra for lokaldemokratiet og for tenestetilbodet.

Betre økonomi
Hammer seier at ein slett ikkje må tru at Jondals gode økonomi vil halda fram i åra som kjem.
-Eg er redd for at det ein allereie no ser er nedgang i inntektene og trenden som vil forsterka seg fram mot 2019. Jondal går no mot underskott i drifta samstundes som det har bygt seg opp investeringsbehov og vedlikehaldsetterspurnad. Når me veit at ca. 70 % av Jondal sine utgifter går til lønn så ser ein kor mulige kutt ligg. Dersom vi går saman med Odda og Ullensvang får vi i fellesskap ein betre økonomi med lågare administrasjons kostnadar. Andre inntekter vil vere garantist for at vi kan halda fram med investeringar og gode tenestetilbod her i Jondal, seier politikaren og gardbrukaren.

Betre framfor enn haleheng
Ein vesentleg årsak til at han vel Odda og Ullensvang framføre Kvam, m.a er veksten som skjer kring Bergen.
-Vi har ein stor by i fylket, der veksten skjem til å auka på. Ved sør -alternativet vil vi ligge fram forbi på veg mot Bergen, i staden for at vi i Kvam-alternativet vert eit haleheng, på vegen mot Bergen. Mot Odda og Ullensvang har vi landfast veg. Odda som det naturlege senteret i ein ny kommune ligg med relativ korte reiseavstandar frå alle stader i Jondal og Ullensvang. Dette meiner eg og har betyding for politisk deltaking. Vegen mot Norheimsund vert lengre grunna at ferja lagar opne og lukketid for deltaking. Terskelen for deltaking vert då høgare. Vidare trur eg at det ikkje er fornuftig å vere ein kommune skilt av ein fjord. Det meiner eg det finnes fleire døme på i Noreg, at ein ynskjer å gå vekk frå kommunar delt av ein fjord. Eg har merka meg at Ullensvang har kjempa for ferja som internforbindelse , utan å lukkast. Det syner at det ikkje er automatikk at ein får fleire ferje avgangar i ein samanslåing med Kvam.

Helseføretaksmodellen
Diskusjonane om kommunesamanslåing betyr flytting av Jondal til Helse Bergen, er med i avtalen mot Kvam og ikkje avtalen Ullensvang-Odda. Eg har hevda at dette spørsmålet ikkje høyrer heime i nokon av avtalane.
-Dette er komplisert men eg skal forsøke å forenkla: Når ein går til primærlege har ein oftast fritt sjukehusval, då kan ein dermed kunne få vidare behandling hos Helse Bergen. Når det gjeld anten Akutt altså amulanse eller legevakt vil ein vidare få tenestene frå Helse Fonna. Det ligg i avtalen med Kvam, at ein må finna ei løysing for Jondal uansett på denne sida av fjorden. Når ein veit at legevakta i Kvam ein store del av døgnet er på Voss, vil eg sjå den Jondølen som køyrer heilt til Voss for å få hjelp. Med Helse Fonna er næraste legevakt i Odda, seier Hammer. Det innbyggjarane i Jondal meiner, er at det er svært feil å bli sendt til Haugesund Sjukehus. Dette må finna si løysing. Men som me skjønnar ligg kampen om det ikkje i kommunesamanslåing, men snarare å ta kampen på nytt om overføring av heile området til Helse Bergen.

Kompetansearbeidsplassar til Jondal
Han meiner og at i sør-alternativet er regulert inn i intensjonsavtalen at den nye kommunen skal arbeida for å sikra fleire, nye kompetansearbeidsplassar til Jondal. Det trur eg på, spesielt sidan den økonomiske muskele vert størst saman med Odda og Ullensvang. Eg vonar at det vert høg deltaking på valet 23.mai og at folk set seg inn i alternativa. Dette er eit viktig vegval for Jondal. Eg fryktar at vi vert frykteleg liten, dersom 0-alternativet vinn fram og kommunane rundt oss slår seg saman, seier Hammer. Det vil merkast og ved evna til å få nye arbeidsplassar i Jondal. Næringslivet treng ein større kommune som partnar i utvikling.

9 for, 8 mot
Det vert uansett spanande. Dersom folkeavrøystinga ikkje gjev eit klart og tydeleg råd på kva Jondals politikarane skal velja, så er det kommunestyret som skal ta avgjerdsla etter fleire hensyn. Dersom ein skal tolke signala frå partia så langt i debatten, er Høgre, Ap og Krf sine til saman 9 representanter for ein samanslåing. Høgre og AP er for sør-alternativet og Krf sine 2, er for Kvam-alternativet. Dei 8 representantane frå SP er truleg samde om 0-alternativet.

Oppsummering
23. Mai meinar eg at folk må vektleggja
- Større fagmiljø, større kommune.
- Større kommune sikrar det ein har bygd opp.
- Større kommune sikrar samfunnsutviklinga.

Den særs røynde Ullensvang-ordføraren Solfrid Borge (Sp), mel ikkje vektlegga korkje nord- eller sør-alternativet for ein mogeleg kommune samanslåing. Ho meiner at det framleis finst eit tredje alternativ. Det er å fortsatt stå åleine, som no:
-Det er mykje bra i begge intensjonsavtalane. Det var so langt me kom i forhandlingane. Eg mel først og fremst høyre på kva folk i Ullensvang meiner, før eg tek mitt standpunkt. Og la meg understreka to ting: Det er slett ikkje slik at me må slå oss saman. For det andre meiner eg det er leit at fleire snakkar om deling av Ullensvang. Kva vert då att av Norges frukthage?

ULLENSVANG-ORDFØRAREN SOLFRID BORGE (SP)

Vil høyra kva folket meiner før eg tek mitt standpunkt

Solfrid Borge har lang røynsle som folkevald og ho er svært engasjert på Ullensvang sine vegne, og mel at innbyggjarane skal ha det beste tenestetilbodet.

Solfrid er fødd og oppvaksen på Bu i Ullensvang. Ho vart ordførar alt i 2003 og mel dermed når hennar fjerde periode går ut i 2019, ha bak seg heile 16 år i ordførarstolen for heradet. Ho legg ikkje skjul på at ho som Senterparti-veteran er svært oppteken av ein desentralisert struktur i Noreg og at det skal kunne leva og bu folk heile landet.

Sentraliseringsprosess
-Eg ser på arbeidet med kommunereforma som ein sentraliseringsprosess, der det dessverre vert nytta mykje økonomisk pisk, som me ikkje kjenner konsekvensane av. I vårt landstrakte land er det fleire regionar og kommunar som ikkje mel få noko menst av å slå seg saman. Difor er det ikkje slik som mange openberrt trur; at ein lyt slå seg saman. Eg reagerer og veldig på dei korte tidsfristane. Når dette er sagt, så er eg slett ikkje mot kommunesamanslåingar, så lenge dei er fornuftige og gir menst for folk flest.

Små skilnader i intensjonsavtalane Solfrid Borge seier at Ullensvang i alle høve har gjort jobben, både når det gjeld utgreiing, forhandlingar og to intensjonsavtaler, som begge vart samrøystes vedteke i heradsstyret.
- Det er små skilnader i begge intensjonsavtalane, sjølv om me i begge to mister kommuneadministrasjonen vår i Kinsarmek. Det er klart at dette på sikt mel innebera at mange arbeidsplassar vert flytta, anten til Eidfjord eller til Odda. Når det er sagt så er det og mykje positivt i begge avtalane, seier Solfrid Borge.

Liten økonomisk effekt
Solfrid Borge seier at ho ikkje kan sjå at tenestetilbodet i Ullensvang vert betre etter ei eventuell samanslåing, anten det no vert mot syd eller nord.
-Eg er redd for at ei samanslåing ikkje bygger noko nytt, som faktisk gjev menst for folk flest. Samanslåingar må vere rettmese og fornuftige. Difor mel det i fleire små kommunar i Noreg framleis vera slik at dei har det betre som no, enn at dei absolutt må slå seg saman, eigentleg berre for å gjere noko styresmaktene mel, seier Borge. Og legg til: - Våre betraktningar syner og at det ikkje vert så stor endring i kommuneøkonomien vår, anten me held fram som no, eller slår oss saman. Difor meiner eg at økonomien ikkje kan vere det berande argument for samanslåing. Då er det heller betre fagmiljø og meir kompetanse som taler for ei eventuell samanslåing, seier ho.

Mel høyre kva folket seier i røystinga 23.mai: - Som ordførar i Ullensvang er eg utroleg stolt over folket i Ullensvang og alt dei har fått til. Mi oppfordring til alle er at dei nyttar røysteretten sin 23.mai. Slik er du med å påmerka Ullensvang si

-Stort potensiale i næringsutvikling

Administrerande direktør i verksemda NLI Odda AS, Ingvald Torblå brenn for at det vert ein ny kommune beståande av Odda, Ullensvang og Jondal.

-Desse tre høyrer naturleg saman. Vi har trong for å styrka regionen. Derfor meiner eg at den nye kommunen kan byggast og via næringslivet. Då må Odda vere ein inkluderande storebror som sentrum, med Røldal, Jondal, Utne, Kinsarvik og Lofthus som sterkt deltakande 'landsbyar'. Det er ingen tvil om at vi i denne regionen har trong for betre samarbeid innan næringslivet. Eg tenkar då spesielt innan reiseliv og industri. Som styremedlem i SMB Hardangar arbeidar eg for betre samarbeid på tvers mellom næringslivet i Jondal, Ullensvang og Odda. Her har vi mykje å gå på. Men eg trur at ein ny kommune kan gjera det lettare å skape ny aktivitet og dermed arbeidsplassar. Så difor vonar eg sterkt på at både Ullensvang og Jondal ser seg best tent med å 'fusjonera' med regionsenteret i Odda, seier Ingvald Torblå. Til dømes har mange Ullensvang firma over år fleire tiår flytta til Odda, fordi det er her det er størst basis for å driva selskapa og her den største marknaden er. Så me er allereie meir samansveisa en mange tenkjer over og eg trur ein felles næringssjef ville ha tent alle betre.

Han leiar ein av regionens viktigaste arbeidsgjevarar. NLI Odda AS er ein hjør-

nesteinsverksemd med over 80 tilsette og omsetnad på kring 170 millionar kroner. Han har svært god bakgrunn for å ha meiningar om utviklinga i Hardanger. Han har navn frå Ulvik, vaks opp i Ullensvang, bur i Odda og har fritidsbustad i Jondal.

-Det er svært viktig for næringsutviklinga i vår region at Odda vert større saman med Jondal og Ullensvang. Det vil vere ei ulukke dersom Jondal og Ullensvang skulle gå mot andre kommunar. Jondal, Ullensvang og Odda høyrer naturleg saman. Eg trur til dømes at dersom Ullensvang går mot Eidfjord, Ulvik og Granvin, så er det berre å snakke om før dei vert innlemma i Voss. Då må det vere betre å byggja ein sterk kommune her rundt Sørfjorden og Folgefonna med Odda som sentrum, men med livskraftige landsbyar i både Odda, Ullensvang og Jondal. For å sikre at det kjem ein vekst i den nye kommunen må næringslivet bidra sterkt, med eit betre samarbeid enn kva vi har i dag, seier ein optimistisk Ingvald Torblå.

- Geografien tilseier samling av Ullensvang mot Odda og Jondal

- Eg meiner heilt klart at Ullensvang må venda seg mot Odda og Jondal. Det er berre å sjå på kartet. Geografien tilseier ein slik samling, seier Tore Eiken, busett på Kvalvik i Utne.

Han skipa Hardanger Maskin for nokre år sidan. I dag har han åtte mann i arbeid og ein omsetnad på over 20 millionar kroner. Han fortel at han har hatt oppdrag både i Odda og Jondal, men for Ullensvang herad har han ikkje arbeidd endå.

-Dersom det ikkje vert noko av ein kommunesamanslåing, så er det ikkje umogeleg at eg kjem til å flytte verksemda mi til anten Jondal eller Odda. De satsar på næringslivet, i Jondal har dei og eit næringsfond. Eg har ikkje høyrt noko frå Ullensvang, seier han.

Årsaken til at han menier at Ullensvang må slå seg saman med Odda og Jondal er enkel:
- Eg meiner at det vert ein større og betre kommune og bu og arbeide i. Det treng vi. Eg har heller ikkje noko imot det, dersom delar av Ullensvang heller vil venda seg mot Ulvik, Eidfjord og Granvin. Det kan jo skje.

- Berre positivt med sterkare Hardanger

-Eg meiner at dette ikkje er så vanskeleg. Eg ser berre positive ting ved at vi kan gå saman med Odda og Jondal. Då kan vi skapa ein sterk region her i Hardanger, seier fruktdyrkaren og siderprodusenten Olav Bleie, som har garden sin på Nå i Ullensvang.

Bleie seier at då han sette seg inn i kommunereforma, ganske raskt fann ut kva han meiner er beste løysinga for Ullensvang inn i framtida. Heradet er i dag lite og treng å verta større for å opprett-halda eit godt tenestetilbod, meiner han. Då må Ullensvang velja retning, nord eller syd. Men dette må ikkje føre til at halve heradet går ein veg, og andre halvdelen den andre: Olav Bleie er sterkt oppteken av at folk må slutta å snakka om ei eventuell deling av Ullensvang.

Må ikkje delast!
-Det vert i så fall ein traumatisk, dyr, vond og tung prosess som ingen kan tena på. Ikkje høyr på vonde tunger som seier at geografien tilseier deling av heradet. Det er berre tull. Ein ny kommune med heile Ullensvang saman med Odda og Jondal vil ha korte reiseavstandar. Det er ikkje meir enn rundt 40 kilometer frå Odda ut til Røldal, Jondal sentrum, Kinsarvik og Utne. Over 90 prosent av folket i den nye kommunen vil kunne dra inn til det naturlege senteret, Odda, på under ein halv times kjøring når me får sett vegane i stand. Legg me til eit styrkt sentrum vil alle innbyggjarane innafor. Folk i byar som er vane med køkøyring ville misunna oss dette. Då kan eg ikkje sjå at geografien skal vere til hinder for å skapa noko nytt. Heller tvert imot.
Han meiner og at Bu og Ringøy framleis må høyre med. -Eg ser ingen grunn til at dei skal føle seg meir forulempa enn dei som bur på Vines som har like lang veg.

Ser lite ljost på nord-alternativet
Bleie har ikkje noko tru på nord-alternativet med Ullensvang, Eidfjord, Ulvik og Granvin.
-Dette vert ein kommune med svært flat struktur og framleis fire småkongar, som vil kjempa for sitt og for lokalisering. Eg ser lite ljost på kor det kan enda. Mykje krangling, og mange krefter internt, som og vil til Voss. Eg meiner eit samla Ullensvang vil få det mykje betre ved å gå saman med Odda og Jondal. Vi passar godt saman og vi kan i fellesskap arbeida fram ein enda sterkare region med høg Hardanger-identitet, seier ein entusiastisk Olav Bleie.

Bra for næringsutvikling
Han snakkar seg varm på kor sterk og god, ny kommune av Ullensvang, Jondal og Odda kan verta. Økonomien vert sterkare. Føresetnadane for auka verdiskaping og samarbeid i næringslivet vil betrast. Samstundes vil ein kunne skapa ein samlande og sterk region i indre Hardanger, som motvekt til Voss og Haugesund. -Ved en samanslåing vert det ein fin balanse ved at det vert like mange Hardingar som by-oddingar. Me får eit naturleg sentrum i tillegg til dei levande bygdesentruma i Jondal, Utne, Røldal, Kinsarvik og Lofthus, som kan vere drivkrafta for at vi i fellesskap skapar noko nytt til beste for alle. Odda vert byen men Hardanger vert merkevara.

NYTT INNTEKTSSYSTEM:

Frivillig liten kommune eller ikkje?

For å gje tenester til innbyggjarane får kommunane overført midlar frå staten gjennom eit inntektssystem. Overføringane skal ta omsyn til om ein kommune er lett eller tungdriven, og skal jamne ut ulikskap i utgifter.

Dette gjeld til dømes aldersfordeling, sosialøkonomiske kriterium og reiseavstand. Samstundes skal inntektssystemet delvis kompensere for skilnader i skatteinntekter. Ei slik utjamning skal bidra til at alle kommunane blir i stand til å yte likeverdig tenester som barnehage, skule, kultur, vegar, vatn, pleie og omsorg, anten du bur i ein liten eller stor kommune. Systemet skal òg ivareta regionalpolitiske målsetjingar for busetnad og næringsliv.

Frivillig små får mindre

Det nye inntektssystem som det no er einigheit om på Stortinget, må sjåast i samanheng med kommunereforma. Fram til no har kommunane fått kompensert fullt ut ulempene ved å vera liten. I nytt inntektssystem vil ein skilje mellom frivillige og ufrivillige små kommunar. Måten differensieringa skal skje på, er gjennom innføring av eit nytt strukturkriterium. Dette kriteriet skal fanga opp geografiske og kommunikasjonsmessige forhold som kan gjere at ein kommune er ufrivillig liten. Strukturkriteriet måler gjennomsnittleg reiseavstand for innbyggjarane før dei møter 5 000 innbyggjarar. Strukturkriteriet blir nytta til å gradere halvparten av kommunen sitt basistilskot (i dag er basistilskotet likt for alle kommunar).

Det nye inntektssystemet skal framleis ha ein god distriktsprofil noko som gjer at den økonomiske ramma til kommunane i Hardanger ikkje vil bli vesentleg lågare. Det er særleg dei små kommunane i sentrale strøk om blir straffa for å vere små. Det nye inntektssystemelt vil likevel ha fleire ordningar og gulrøter for kommunar som ynskjer å slå seg samane.

Folkerøystinga er rådgjevande

I inndelingslova § 10 står det at kommunane bør høyre innbyggjarane før dei gjer vedtak om grenseendring/samanslåing. Debatten om kva for metode som er best eigna til å høyre innbyggjarane har gått høgt både i kommunane og i media. Kommunane i indre Hardanger har vald å ha folkerøysting, medan Voss og Kvam skal ha spørjeundersøking i saka om kommunesamanslåing.

Ei folkerøysting kan etter lova berre vere rådgjevande fordi innbyggjarane gjennom kommunevalet har valt sine politiske representantar som skal ta avgjersler på innbyggjarane sine vegne. Men nokre saker blir rekna som så store at ein likevel bør opna for direkte påverknad gjennom folkerøysting. Kommunesamanslåing er ein slik sak. Men kva betyr det at ei folkerøysting berre er rådgjevande? Er det slik at politikarane står fritt til å lytta til folkemeininga? Etter lova er det faktisk slik at politikarane sjølv avgjer korleis dei vil nytta svara i ei folkerøysting, men stort sett føl politikarane rådet frå innbyggjarane. Det er ikkje uproblematisk å be om innbyggjarane sine råd, og så ikkje følgje dei. På den andre sida er det like problematiske om valoppslutninga til dømes er under 40 %, og valet blir tatt på grunnlag av mindretalet av innbyggjarane sine meiningar. Det er også ei utfordring dersom stemmene blir likt fordelt mellom dei ulike alternativa.

Dette er dilemma politikarane i dei einskilde kommunane må drøfta før dei tek ei endeleg avgjer innan 1. juli 2016.

HER SKJER VALA 23. MAI

JONDAL 23. MAI

Det blir høve til å førehandsrøysta i perioden frå 2. mai til og med 20.05 på kommunehuset

På valdagen kan du røysta følgjande stader:
Jondal: Jondal skule 10.00–19.00
Herand: Herand kulturhus 13.00–17:00
Kysnes: Ungdomshuset på Kysnes 13.00–17.00

Dei som fyller 16 år i 2016 vil ha høve til å røysta.
Det skal røystast over tre alternativ:

1. Eg ønskjer samanslåing av Ullensvang, Odda og Jondal
2. Eg ønskjer samanslåing av Kvam og Jondal
3. Eg ønskjer at Jondal skal halde fram som eigen kommune

Sjå elles kommunen sine heimesider for nærare opplysningar.

ULLENSVANG 23. MAI

Førehandsrøysting 25. april til og med 20. mai 2016

Heradshuset i Kinsarvik, kvardagar frå kl 09.00-14.30

Det vert helde langope ved:
Sekse, barnehagen, tysdag 10. mai 2016, kl. 15.30-19.00

Nå, biblioteket, onsdag 11. mai 2016, kl. 15.30-19.00

Utne, biblioteket, torsdag 12. mai 2016, kl. 15.30-19.00

Kinsarvik, heradshuset, torsdag 19. mai 2016, kl.14.30-19.00

ODDA 23. MAI

-Ja eller Nei til samanslåing av Odda, Ullensvang og Jondal.
-Spørsmål om Røldal framleis skal vera ein del av Odda.
Begge spørsmål vert stilt til alle innbyggarane i Odda kommune.

Røystestader og tider på valdagen 23. mai:
Tyssedal: Tyssedal barneskole kl 10.00–19.00
Odda: Kinofoajeen kl 10.00–19.00
Skare: Skare skule og grendehus kl 10.00–19.00
Røldal: Røldal grendehus kl 10.00–19.00

Førehandsrøysting; Røystestader og tider:
sjå heimesia odda.kommune.no
Det vert krinsvis oppteljing.